

De Eraut

van de

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1881 (Staatsblad No. 134)

Dit blad wordt geregeld de Vrijdags aan de geabonneerden verzonden. Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van het blad betreft, te adresseren aan de REDACTIE, Abonnementen en Advertenties aan de ADMINISTRATIE, Bureau: Warmoesstraat 98, te Amsterdam.

Insendingen, die later dan Donderdag's namiddags te 12 uren worden ontvangen, kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Zondag 1 Januari 1911. N°. 1722.

Abonnementen: franco aan huis, per drie maanden f 1.20, voor België per jaar f 5.30 bij vooruitbetaling, voor het verdere Buitenland en Ned.-Indië per jaar f 8 bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers f —.10. Abonnementen worden aangegaven door het Bureau te Amsterdam, Boekhandelaars, Postdirecteuren enz. Advertenties: van 1 tot 6 regels f 1.20, voor elke regel meer f —.20. Aanvragen en vermelding van liefdegaven f —.12 per regel.

„Gezette tijden“.

[OUDE JAAR].

En God zeide: Dat er lichten zijn in het uitspannel des hemels, om scheidende te maken tusschen den dag en tusschen den nacht; en dat zij licht te tekenen en tot gezette tijden, en tot dagen en jaren.

Gen. 1: 5.

Ook onze Oudejaarsdag is een tijd, dien God heeft ingezet. Menselijke afspraak moge den precieseren dag nader geregeld hebben, en naar gelang we hier of in Indië leven, moge er verschil in uren zijn, maar de jaarverdeling als zodanig is rechtstreeksch uitloei van Gods almachtige schepping. Op zijn machtswoord zijn de lichten in het uitspannel des hemels gaan glansen, en deze hebben niet alleen scheidende gemaakt tusschen den dag en den nacht, maar ze zijn tegelijk door God gesteld „tot tekenen en tot gezette tijden, en tot dagen en jaren.“ De Sabbath is van God, gegrond als hij is in het zesdaagsche scheppingswerk; de verdeling der maanden is van God door den omlaop van de maan om onze aarde, en in Israël schalde bij elke nieuwe maan de barmhertige berg en dalen. En zoo nu ook is de indeeling in jaren door God zelf in ons zonnestelsel vastgelegd. Gelijkt in den Regenboog de zeven kleuren uit het één wit van het Licht opglansen, zoo ook wel het talloos tal van jaren uit het eeuwige zijn op. Bij den stand van ons leven hier op aarde voegt niet de eeuwigheid, maar de tijd. We zijn als kinderkeus geboren, opgegroeid tot jongelingen en maagden, straks volwassen en gerijpt tot den mannelijken leeftijd. Altoos verandering, nooit stilstand. Gestadige ontwikkeling, nimmer dezelfde gebleven. Die Heere onze God is Jehovah, d.i. Ik zal zijn die Ik zijn zal. Maar het creatuur wisselt, verandert, gaat telkens in nieuwe toestanden over, en in die overgangen ligt de tijd, een tijd, dien niet wij hebben uitgedacht, maar dien God uit zijn eeuwigheid voor ons in het leven riep, omdat 't zoo bij onze natuur hoort, en omdat wij dien gestadigen overgang en voortgang niet missen kunnen. En dit tijdsbestel, deze ordinantie van den tijd, ging niet uit van een gebod, maar van de schepping zelve. Dat onze aarde zich om haar as wentelt, geeft het opgaan en ondergaan der zon en hiermee den dag en den nacht. En dat diezelfde aarde haar loop om de Zon volbrengt geeft de indeeling van jaar op jaar, tegelijk met de afwisseling der seizoenen. Sinds we de laatste maal ons Oudejaar vierden, hebben we met heel deze wereld weer dien onmetelijken tocht van bijna duizend miljoen mijlen volbracht, en nu keeren we dezen avond weer juist op hetzelfde punt in het lichtstruik terug, waar we nu een jaar geleden aankwamen, en vanwaar we den nieuwen tocht in het nu volende jaar aanvingen. Het is alsook niet de mensch, die zelf dezen dag bepaalt, en ons dezen avond tot een avond der gedachtenis maakt, maar het is de Heere onze God, die ons met heel deze aarde die 365 dagen lang in dit rusteloos jagen meemaakt, en ons nu weer op hetzelfde punt brengt, waar we ons vroeger op elken Oudejaarsavond bevonden, en die, alzo de zinnen gezetende tijdstippen, ons oproept om ook nu weer den keer in ons leven te bedenken. Zoo is Oudejaar niet maar een gezinsgedachtenis, noch een familie-herdenking, maar een instelling die God zelf in ons leven heeft ingezet, en die ons oproept voor zijn heilig aangezicht.

Ge hebt nog een tweede jaarindeeling, die terugkeert met de herdenking van den dag waarop ge geboren zijt, en ook die is van uw God, want ook de dag van uw geboorte was door uw God bepaald, gelijk ook de dag van uw sterven in zijn Boek geschreven staat. Maar al is de spanne tijds, die op uw jaardag en op Oudejaar doorloopen is, de eene aan de ander volkomen gelijk, er ligt dit verschil tusschen, dat op uw jaardag de mijlpaal, waarvan ge afreken, begon toen ge 't eerst in uw wig werd meergeleegd, en dat op het Oudejaar de loop afleef van het oogenblik, waarop de Schepper van hemel en aarde geheel ons Zonnestelsel op gang bracht. Bij de herdenking van uw geboortedag is het een kleine kring, die zich om u als middenpunt vereenigt, om uw geluk te prijzen dat ge gespaard werd, en u zegen toe te bidden voor het jaar dat komt, maar op den Oudejaarsdag is er herdenking in heel den kring van dit aardsche leven, en van dit aardsche leven in verband met de lichten van het uitspannel, en door dat licht van het uitspannel met geheel het bestel onzes Gods over de Schepping waarin Hij ook ons het aan-

schijn gaf. Zoo hebben we de weekindeeling, om rythmisch na elke periode van vol-einden arbeid te rusten; zoo brengt de maan ons de onderscheiding van de opeenvolging der maanden; zoo genieten we de herdenking van onzen geboortedag als terugblik op ons persoonlijk leven, en zoo ook staan we op Oudejaarsavond voor de poorte van een geheel nieuw tijdsverloop dat beginnen gaat. En dit alles is niet uit ons, het zijn al gezette tijden die onze God voor ons heeft ingeset, en afgepaald en vastgezet. Telkens een andere keer in den tijd, waarvan de nachtegaal, al doorleefte hij 't mee, niets merkt, en waarvan zelfs de trekvogel, al maakt hij de seizoenen mee, niets bespeurt; maar een keer in den tijd die ons als mensch toesprekt, omdat onze God er ons het besef van inprentte, en die ons oproept tot gedachtenis omdat we in den tijd geboren, en in den tijd heel ons leven doorlopende, toch geroepen zijn voor de eeuwigheid, en eens in die eeuwigheid de vrucht, den oogst van ons leven in den tijd zullen indragen. En dit nu is het wat aan den Oudejaarsavond voor ons zoo hoog en ernst leent. Wie niet dieper tast, moge op dien avond zijn schot afvuren als om het oudejaar uit- en het nieuwejaar in te luiden. Wie niet hooger mikt dan het persoonlijk leven moge op dien avond in vriendschap saamkomen, om aan den feest-disch den overgang te vieren met den jubel dat men nog leeft, dat men er nog is. Maar wie hooger kent, voelt meer, voelt den prikkel en den drang tot ernst, die bij het middernachtelijk uur van Godswege door zijn ziel trekt. Hem is Oudejaarsavond een avond van dankzegging, een avond van gebed om de hulpe Gods, een avond ook van verantwoording over het jaar dat omleefte en van verantwoording voor het jaar, dat zijn loop begint.

Oaze jaren zijn zoo weinige in getal. Ze zijn er bijna niet die één enkele eeuw meemaken. Reeds mag roemen, wie met Mozes in zijn psalm betuigen mag, dat de jaren des menschen zijn zeventig jaar, en zoo zij zeer sterk zijn tachtig jaar, en hoe talloos velen sterven niet reeds als kind, als jongeling, of eer ze nog een halve eeuw doorleefde hadden, uit hun aardschen werkdag weg. Wie zal ze tellen de dooden, en de jonge dooden, die ook in het afge-loopen jaar weer naar den akker des doods werden uitgedragen. En daarom is een afge-loopen, weer volgend jaar zulk een groot en zoo uiterst gewichtig brokstuk van ons korte leven. Wie zal u zeggen hoe kort nog maar de spanne levens u zal zijn toegemeten. Bij honderden en bij duizenden zijn ze op te noemen, die dit nu afge-loopen jaar met ons begonnen, en den laatste Oudejaars-avond met ons meevierden; zonder er in ernst aan te denken, dat het hun laatste levensjaar was, dat ze ingingen, en die nu reeds lang niet meer onder ons zijn. Geteekend door Gods engel zijn ze nu reeds, die allen, die velen, die ook nu voor het laatste Oudejaars-avond met ons meemaken, en die er een volgend jaar niet meer zijn zullen; maar wie is er die dit op zichzelf toepast, en in den spiegel van Gods albeschikking ook op zijn eigen voorhoofd het merkteken ontwaart, dat de ure van zijn oproeping zoo nabij is? En juist dit ondoordachte in ons leven wil onze God door de herdenking van het Oudejaar in ons breken. De Oudejaars-avond is een waarschuwing die ons van Godswege toekomt. Een ons wijzen als met Gods eigen vinger op de wijzerplaat van het uurwerk uws levens, als om u te manen, dat ge toch indachtig zijt zijn, waar de wijzer staan zal, als ook uw einde komende is, en daarom het nieuwe jaar met zulk een ernst tegen te gaan dat als uw stervensuur in dit nieuw komende jaar mocht vallen, uw sterven u niet verrassen moge, maar u bereid moge vinden om uit dezen tijd in de eeuwigheid over te gaan. Een liefde-volle waarschuwing vooral voor de ouden van dagen, die vermoeden, die weten kunnen dat althans hun einde zeer nabij is; maar een waarschuwing niet minder voor wie nog in hun jonge leven staan, of althans nog in den bloei en in de kracht van hun leven, als om 't hun allen toe te roepen, dat ook hun leven ongewis is, dat ook hun levens-einde nabij kan zijn, of zij, dit gedenkende, met zulk een teederen ernst in dezen gezetende tijds jaars, mochten inleven, dat ze, overviel ook hun het einde, met een jubel-zang op de lippen de eeuwigheid konden ingaan.

Er ligt in die Goddelijke waarschuwing van het Oudejaar genade. Onze God kent onze gedachteeloosheid. De gedachteeloosheid dat we zoo geneigd zijn van dag in dag, van week in week, van maand in maand door te glijden, zonder er veel bij te denken, ons inbeeldende dat ons huis hier eeuwig zal

zijn, en dat het, zooals het gisteren was, ook morgen blijven zal. We gevoelen ons op deze aarde, in deze wereld, zoo thuis. Het is, of niet alleen die wereld bij ons, maar ook wij bij die wereld hooren. We kunnen ons zelve haast niet zonder die wereld voorstellen, en die wereld haast niet zonder dat wij er ons deel in hebben. Als de dag weer om is, slapen we in, en als de morgen komt, is Gods lieve zon er weer om ons te beschijnen. En zoo wennen we aan dit leven, en kunnen er zoo moeilijk in komen, dat het hier toch niets is dan een korte voorbereiding van enkele jaren voor de eindeloze eeuwigheid, die daarna komt. We wandelen langs de graven, en staan stil bij de grafmonumenten van hen die reeds drie of meer eeuwen geleden zijn bijgezet, en wier namen schier vergeten zijn, en toch volharden we in onzen gedachten-loozen gang, alsof ons die vergetelheid niet achterhalen zou. De één gaat in die gedachteeloosheid voor en de ander volgt, en het leven neemt ons in, legt beslag op ons, omwoelt ons met zijn gestadige bekoring, en al weten we, dat ook ons reeds de dood op wacht, toch gaan we van dag in dag over, alsof het hier ons eigenlijke leven ware. We weten het wel beter, en de prediking uit Gods Woord zegt 't ons telkens wel anders; ook geven we het wel toe, zoo dikwijls het sterven ter sprake komt; en wordt een lieve doode uit onze woning uitgedragen, dan gaat er wel een rilling door ons hart bij de vraag, wanneer komt het aan mij toe. Maar over dit alles dekt de tijd telkens weer het kleed der vergetelheid, en dagen, ja weken kunnen voorbijgaan, zonder dat we ook maar één oogenblik met heiligen ernst aan ons naderend einde denken. En juist die zondige vergetelheid, die gedachteeloosheid wil onze God breken door zijn gezette tijden. Vooral in den avond van het Oudejaar komt Hij dan met macht over ons. Het is dan een avond waarop heel onze omgeving, heel onze stad, heel ons dorp met dien omringing van den tijd rekening houdt. Er is dan niemand die er niet om denkt. Dan loopt de weg niet door, maar keert om bij den mijlpaal. Het is alsof we met het pontveer van den tijd, van den oever van het afge-loopen jaar op den oever van het komende jaar worden overgezet, en al wat mensch heet maakt dien overgang mee. Heel het leven wordt er door in beweging gezet. We zien ze allen uit het Oudejaar te hoop loopen, om in het nieuwe jaar te worden overgebracht. En ieder onzer geraakt onder den indruk, dat er iets gebeurt, dat er iets plaats grijpt, dat het een uur van gewicht en van betekenis is, en dat ook wij persoonlijk daarin betrokken zijn en ons rekenschap hebben te geven van wat ons overkomt.

Vanzelf niet ge dan terug op wat achter u ligt. Ge hebt dit jaar bij stukjes en beetjes doorleefd, zonder het in zijn geheel te overzien, maar nu, op den Oudejaars-avond, ligt het in zijn geheel achter u uitgestrekt. Ge kunt 't nu schatten in zijn waarde, en afwegen het saldo waarmee het voor u eindigt. En dan schijnt zulk een jaar voor den één zoo geheel anders te zijn geweest dan voor den ander. De een dronk voorspoed bij volle teugen in. Hij genoot volop wat het leven te genieten aanbiedt. Schier geen donkere wolk toog over zijn levenspad. Het was of de zon des avonds slechts onderging, om hem den dag die dan volgt, weer met volen glans te beschijnen. En naast dien gelukkigen, naast zulk een Zondagskind, stond en liep een ander, die den lach nauwelijks gekend heeft, maar zijn oog telkens vochtig voelde worden van verdriet. Een door teleurstelling na teleurstelling bijna geheel ontmoedigde. Wien 't alles tegen liep. Die met zorg 't jaar inging en door zorgen gedrukt het jaar uitgaat. Een die bijna geen levensvreugd gekend heeft, en rusteloos zorgen en verdriet aan zijn hart voelde knagen. En tusschen dien gelukkigen en dien door het ongeluk achtervolgde in, bewoog zich de breede schare van hen, in wier leven vreugd en verdriet zich gedurig afwisselden, die hadden waar-in ze roemen konden, maar ook hadden wat hun 't hart beneep. En en vloed gedurig op en neer gaande. Geen stormen in hun leven, die de wateren tegen de duinen op-joe-gen, maar ook geen dagen van verras-senden voorspoed. Gewone levens, waarin het getij nu eens iets klom, en dan weer iets daalde, maar zoo toch, dat het gemeenlijk op 't waterpas staan bleef. Zoo was het in het leven, dat van buiten ons omgaf, en niet anders was 't in ons persoonlijk leven. Hier een die van overmoed zwol in de kracht van zijn ongeschokte gezond-heid. Naast hem een ander die op het krankbed zoo bitter geleden heeft. En tusschen dien overgezonden en dien droeven lij-

der de groote menigte in, die dagen kende dat men zich wel, en andere dagen dat men zich onwel voelde. Hier een, in wiens gezin door nieuwe geboorte het leven verrijkt werd, en daarnaast een gezin dat verarmde, door-dien een lieve huisgenoot ten grave werd uitgedragen, en tusschen die twee in de vele gezinnen, die bleven wat ze waren, die verrijkt noch verarmd werden, maar in den eenmaal gevormden kring stil en rustig het leven voortzetten. Gods toebereiding van het leven is zoo uiteenlopende en verschillend, en juist uit die uiteenlopende toebereiding komt de zoo uiteenlopende gewaarwording, die op den avond van het Oudejaar door het hart trekt.

En toch is ook hier meer schijn dan wezen. Lang niet altoos is het Zondags-kind de waarachtig gelukkige. Hij is het, ja, zoo hij zijn rijk geluk in dankbare toewijding aan zijn God genoot. Zoo 't hem niet verheft, maar klein maakte. Zoo eigen geluk hem 't middel werd, om den rampspoedige zijn lot te verzachten en in iets van zijn eigen geluk te doen deelen. Maar zoo vaak is het helaas anders. Geluk maakt zoo licht overmoedig. Voorspoed hecht zoo vaak den band der ziel sterker aan de wereld, dan aan Gods zaligen hemel. Als alles meeloopt, en gelijk men het noemt, voor den wind gaat, slaapt zoo licht zondige overmoed in iemands hart, om zijn geluk aan eigen vindingrijkheid, aan eigen vroed beleid toe te schrijven, en zijn God voorbij te gaan. En juist omgekeerd is het niet zelden met den bedructe, die gedurig een gewaarwor-ding had of de wateren over zijn ziel zouden gaan. De psalmist zong het niet voor niet: „k Sloeg, eer ik werd verdrukt, den dwaal-weg in, maar nu, geleerd, houd ik uw wet en wegen. Wat zijt gij goed o God, wat spreidt uw menschen in voor ieder die u vreest, al milden zegen.“ Op het ziekbed is zoo vaak veel hooger zedelijke kracht vergaard, dan in de feestzaal. Wie weinig ontving en tobdde, heeft voor dit weinige zoo vaak zijn God veel vuriger, veel inniger gedankt dan de rijkdaar voor zijn schatten. Neen, het is niet waar dat op den avond van het Oudejaar het Zondagskind het rijkste is. De man die slechts voorspoed genoot, gaat zoo telkens het volende jaar veel armer uit, dan hij 't inging, terwijl omgekeerd wie door het lijden, de zorgen en het verdriet be-naud werd, zoo gedurig als 't jaar om is, in hooger zieleweelde mag roemen. En neemt ge nu ook hier weer de breede schare, die tusschen deze overgelukkigen en deze diep gedrukten zich voortbewoog, dan treft het u telkens, hoe die breede schare niets verloor, maar ook niets won, gebleven is wat ze was, niet verjongd en niet verouderd, geen plant die groeide, maar meer een steen gelijk, die bleef wat hij was. Van rijping voor de eeuwigheid geen sprake. Levende wezens zonder leven. Menschen, maar bij wie ge telkens weer in verlegenheid vraagt, waar zit het hart, waar is het gevoel van verantwoordingelijkheid. Ze verslechteren niet, maar er is evenmin van heiliging van hun leven sprake. Het is of, hoe snel de tijd ook vooruitgaat, zij aldoor stil staan. En als dan de van God gezette tijden terugkeeren, zien ze half droomend om zich heen, en ze verstaan het niet, dat juist die gezette tijden ook aan hen van Godswege iets te zeggen hebben. Hecht daarom nooit te veel aan het uitwendig levenslot. De hoofdvraag is niet, wat u weervoert. Dat alles gaat voorbij en wordt vergeten. Alleen wat in u ge-worocht werd, wat in uw ziel en aan uw ziel gebeurde is het blijvende goed, dat over uw eeuwig lot zal beslissen. En als bij het einde van het jaar de weegschaal wordt opgehangen, om ook u te wegen, of ge verloren dan wel gewonnen hebt, is de eenige vraag die beslist deze, of ge verder van uw God zijt vervreemd, dan wel nader bij uw God gekomen zijt.

En hier nu ligt uw verantwoording. De verantwoording, waartoe de door God gezette tijd van het Oudejaar u oproept. Het jaar dat verliet, was niet het uwe, maar een door God u gegeven jaar, waarvan ge Hem de verantwoording schuldig zijt. Het was niet een speelbal, waarmee ge naar hartelust uw spel kondt drijven, maar een schat van tijd dien uw God u schonk, opdat ge in die lange dagen en nachten Zijns gedenken en u Hem ten dienste zoudt stellen. Hoe dan is dit jaar door u besteed? Zijt ge getrouw geweest in uw beroep, in uw levensstaak en in het u aanbevolen werk? Hebt ge uw arbeid niet maar slaafsich volbracht, maar er uw hart op gezet, gebeden om kracht en beleid, en gedankt voor de kracht en het talent dat u toekwam? Uw God had u in een eigen omgeving geplaatst, opdat in die omgeving een invloed ten goede van u zou uitgaan. Is die invloed merkbaar geweest, en heeft de invloed die

van u uitging, ten goede gewerkt? Hebt ge in uw eigen gezin opgebouwd? Waart ge getrouw in de opvoeding van en in den omgang met uw kinderen? Hebt ge wie u dienden, bejegend met die vriendelijke ge-negenheid, die uw God voor den mindere van den meerdere vraagt? Over allerlei goed en geld werdt ge door uw God als rent-meester gesteld; zijt ge in dit rentmeester-schap zoo zorgvuldig geweest, dat ge toon-det uw verantwoordelijkheid te beschaffen, en hebt ge datgene gedaan met uw goed, waartoe uw God u dit goed in handen gaf? Hebt ge bekend en gevoeld, dat ook het leven buiten den engen kring van uw gezin, u door uw God op uw hart was gebonden? Ge leeft in uw Kerk, hebt ge ook met die Kerke Gods meegedeeld en door uw aandeel haar bloei pogen te bevorderen? Hebt ge u de lijddende menschheid aange-trokken, het treuren met de weenenden gekend, den arme zijn nood verlicht, den kranke opgebeurd en door uw liefde zijn lijden verzacht? De strijd gaat in deze dagen om de zake Christi ook in het publieke leven van maatschappij en land en volk. Alles roept om een school voor de volksjeugd, waarin ze niet van den Christus vervreemd, maar tot den Christus opgeleid wordt. Hebt ge die scholen helpen bouwen, bevolken en tot bloei brengen? Leefde uw hart er in mee, als het in de zake des vaderlands om de eere van onzen Koning ging? Zoo licht vervalt onze on-verschilligheid in een egoïsme, dat alleen vraagt, of we zelf, in ons huis en in ons gezin, het goed hebben. Wist gij dit egoïsme te boven te komen, en op te klimmen tot dat veel hooger standpunt, dat leert hoe en u persoon en uw gezin zich in moet voegen in het groot geheel, om in den dienst te staan van Hem, die het lot van Kerk en Vaderland in zijn hand houdt? Zweekt ge, of hebt ge getuigd van Hem die ook u tot den prijs van zijn bloed ver-lost had? Ge beleeft, maar waart ge ook als een licht dat in de donkerheid straalt, en hebt ge uw belijdenis door uw leven en in uw wandel bevestigd?

En dan komt bij dit alles nog de reken-schap van uw persoonlijk bestaan voor uw God. We hebben een strijd op aarde, niet 't minst een strijd met ons eigen innerlijk bestaan. De zonde woelt in het hart, en ons beter ik weet dit en staat telkens in de ure der verzoeking voor de keus, om of weer aan die zonde voet te geven, of ze in de mogendheid des Heeren terug te dringen. Dan zet elke nederlaag ons weer achteruit, terwijl omgekeerd elke overwinning ons sterkt en wapent, heiliger zin in ons doet opleven, en ons zoo onzen God nabij brengt. Die strijd komt elken dag terug en houdt week aan week aan. Overzie dan nu, nu de gezette tijd van het Oudejaar weer daar is, wat de historie van uw afleestrijd dit jaar was. Voelt ge dat er een zonde was, waartegenover ge menig vorig jaarnog o, zoo zwak stondt, maar die ge nu dit afge-loopen jaar dapperlijk weerstandt; een overwinning waarvoor ge met roem aan uw God danken kunt, dat ge ze nu eindelijk ten onder hebt gebracht, zoodat ge geen slaaf meer zijt van het boze in uw hart, maar als een vrijgemaakte van uw Heere en Heiland danken en jubelen kunt? Is het heilgeheim waartoe ge vroeger vragend opzocht, u thans nader gekomen en een deel der zielsveraring van uw eigen persoon geworden? God gaf u een hoofd om te denken, waart ge in dit u denken meer met uw God vereend? God gaf u een wil, is die wil thans meer dan een jaar geleden in uw God gesterkt en geheiligd? God gaf u een gevoel, is dat gevoel vertederd en gezuiverd? Vroeger gevoeld ge maar al te veel van uw kostelijken tijd, is nu die traagheid overwonnen, heeft het ver-spillen van uw tijd een einde genomen, en kunt ge zeggen dat nu elken dag de zon over uw voltooide arbeid onderging? Voorheen was het u vaak vreemd te moede, zoo dikwijls ge aan de ure van uw sterven dacht, moogt ge thans roemen, dat de ure van uw oproeping naar de eeuwigheid u een ure der verlossing en van blijdschap zal zijn? Nabij uw God u te voelen en nabij uw God te leven, is het hoogste merk van het kindschap; voelt ge nu meer dan een jaar geleden, dat die nabijheid van uw God u geschonken wordt, dat ge nabij Hem ontwaakt en in zijn nabijheid u te slimeren legt, en dat ge bij heel uw gang door den langen levensdag in Hem weet te bezitten de Zon die u bestraalt, en het Schild dat u dekt? Of om het kort te zeggen, voelt, weet ge dat ge aan Godzaligheid gewonnen hebt, meer als een levend Christen open-baar zijt geworden, en dit nu afge-loopen jaar in uw levensboek moogt optekenen als een jaar dat u niet liet zoals ge waart, in geen enkel opzicht u achteruit deed gaan, maar u vooruithielp en van heiliger stand-